

E 1225

A

NAGY-KANIZSAI

ÁLLAMILAG SEGÉLYEZETT KÖZSÉGI NYILVÁNOS

POLGÁRI FIU-ISKOLA

HATODIK

ÉRTESITŐJE

AZ

1877 – 78. TANÉV VÉGÉN.

SZERKESZTÉ

MORGENBESSER JÁNOS

IGAZGATÓ.

NAGY-KANIZSA.

NYOMATOTT WAJDITS JÓZSEF GYORSSAJTÓJÁN.

1878.

REV 85

REV 85

REV 98

NAGY-KANIZSAI

ÁLLAMLAG SEGÉLYEZETT KÖZSÉGI NYELVI ÉS

POLGÁRI FIU-ISKOLA

HATODIK

ÉRTESÍTŐJE

AZ

1877–78. TANÉV VÉGÉN.

SZERKESZTE

MORGENBESSER JÁNOS

IGAZGATÓ.

NAGY-KANIZSA.

NYOMATOTT WAJDITS JÓZSEF GYORSSAJTÓJÁN.

1878.

REV 98

REV 2010

TARTALOM.

- I. Adatok a tanoda történetéhez 1877—8-ban.
 - II. Az intézet jóltevői.
 - III. Felsőbb nevezetesebb rendeletek.
 - IV. A tantestület és működésének kimutatása.
 - V. A polgári iskolai oktatás terve 1877—8-ban.
 - VI. Az ifjuság érdemsorozata az 1877—8. tanév végén.
 - VII. Statistikai táblázatok az 1877/8. tanévről.
 - VIII. A tanszertárak gyarapodása.
 - IX. Jutalmak kiosztása.
 - X. A jövő tanév megkezdésére vonatkozó értesítés.
-

Az érdemsorozatban használt rövidítések értelme.

Előmenetelre nézve :	Szorgalomra nézve :	Magaviseletre nézve :
jel. = jeles	erny. — ernyedetlen	jó — jó
jó = jó	dics. — dicséretes	szb. = szabályszerű
elég. — elégséges	vált. = változó	r. — rossz.
elégt. = elégtelen	hany. = hanyatló	

I.

Adatok a tanoda történetéhez 1877/8-ban.

Az 1877/8. tanévre a tanulók szabályszerű felvétele m. évi augusztus hó utolsó és szeptember havának három első napján történt: ugyanezen napokban tartatván meg a felvételi és javító vizsgálatok is. Szeptember hó 4-én nyitott meg a tanév és a magas rendeletek megtartásával, kezdetét vette a rendes tanítás.

A beirt tanulók összes száma 140.

A tanítás egybevágó kezelése végett szeptember első napjaiban tartatott meg a tanévet szabályozó tantestületi tanácskozmány, melyben megtörtént a tantárgyak s órák felosztása és az osztályfőnökök kijelölése. Ugyanekkor az értekezletek jegyzőjévé Hoffmann Mór. könyvtárnokokká Schmidt Károly és Schultz Károly rendes tanárok választattak meg.

A rendes tantárgyak, a torna kivételével, mely a gymnásiumi tornateremben gyakoroltatott, mind a tanoda helyiségeiben adattak elő; azonban a különböző vallásfelekezetek tanulói közül csakis a tuhyomó számú róm. kath. tanulók hallgatták a hittani előadásokat az intézeti helyiségekben. Az intézetünkbe járó nem kath. tanulók saját lelkészeiktől nyertek vallási oktatást, s az igazgató részéről minden megtétetett, hogy ezek is a vallástani órákra pontosan eljárjanak: a hittani érdemjegyek időszakonként bekértek és az illető bizonyítványokba igtattattak.

A tanítás szabályosan folyt az egész év alatt; betegségi eset, a tantestületben, gyéren adta elő magát, úgy ezen esetben a tanórák a tanártársak által töltettek be; a közegészség állapota egészben véve kielégítő volt az ifjuság körében.

A fegyelmi szabályok szeptember és február hónapokban a tanuló ifjuság előtt ünnepélyesen felolvastatván, az erkölcsi általános magaviseletre nézve nem téveszték el jótékony hatásukat, amennyiben nagyobb kihágás nem történt. A tantestület pontosan megtartotta az előirt értekezleteket, részint, hogy a tanmenet- s módszerről számot adjon magának és a felsőbb tanhatóságoknak, részint azért, hogy az összes ifjuság s minden egyes növendék erkölcsi és szorgalmi magaviseletéről közösen meggyőződjenek s gondoskodjenek azon tényezők megszerzéséről, melyek az ifjuság előhaladását biztosítják, és elhárítson minden akadályt, mely a sikernek útjában állana.

Nyilvántartás végett óráról-órára vezetett a tanügyi napló, s ezzel kapcsolatban a mulasztók valamint a fegyelmi észrevételek rovata is.

1878. január 28-án ünnepélyt rendezett a tantestület, az elhunyt nagy hazafi, Deák Ferencznek emlékezetére. Hoffmann Mór nyelvtanár az átszellemült életpályájának nevezetes mozzanatait hű vonásokkal ecsetelte s utalva azon emberi, polgári és hazafiúi eredményekre, melyek az ünnepelt férfiú szellemi nagyságát alkoták, az ifjú keblekben maradandó emléket állított a nagy halottnak.

Nagy-Kanizsa város tekintetes tanácsa, hogy a szegényebb polgárok gyermekeinek ezen intézethez való férhetősöket megkönnyébitse, a tanév kezdetén a tandíjmentesség kedvezményét 70 tanulóra terjeszté ki és azonkívül 62 tanulót a szükséges iskolakönyvekkel is ellátott. Kelemen Tivadar VI. oszt. tanuló egy arannyal jutalmaztatott Schultz Károly rajz-tanár által a rajzolásban tett feltünő haladása miatt. — Ösztöndíjakat élveztek: Kelemen Tivadar VI. és Schaller János IV. oszt. tanulók főtisztelendő Tallián Ede zágrábi kanonok ur alapítványából egyenkint 30 o. é. frtot.

Örömmel említem meg a tekintetes városi tanácsnak azon szives gondoskodását, melylyel általában intézetünk irányában viseltetik, mely szives gondoskodásnak köszönhetjük azt, hogy intézetünk felszerelés tekintetében folytonosan gyarapodik, s ma már a vidéki hasonnemű intézetekkel kiállja a versenyt, sőt azokat meg is előzi. Igy a lefolyt tanévben is tekintélyes összegeket fordított, részint taneszközök-, részint a könyvtárnak gyarapítására.

A mult évi értesítőnkben említettem a városi hatóság közgyűlésének azon nemes határozatát, melyszerint még a legközelebbi időben

a polgári iskola számára egy a mai kor és paedagogia igényeinek megfelelő épület emeltessék. Jelenleg azon szerencsés helyzetben vagyok, erre vonatkozólag azon örvendetes hírt hozhatni, hogy az iskolaépítés ügye, mely 1877. okt. 5-én kezdődött, annyira haladott már, hogy f. é. július hó 1-jére készen leendő a jövő tanév kezdetén magasztos céljainak át fog adathatni. Az épület nagyszerű és a kor igényeinek megfelelő lesz; ennek belső berendezéséről és a termek mikénti felosztásáról jövő értesítőnkben szólándunk.

E vázlatból eléggé kiviláglik, miként Nagy-Kanizsa város tekintetes képviselősege és tanácsa amely nagy áldozatokkal tartja fenn ezen iskoláját, oly kiváló gonddal és jóakaró készséggel igyekszik azt minden irányban tökéletesíteni és ezáltal minél nagyobb mérvben hasznossá tenni.

Az iskolai takarékpénztár ugyanazon módon és megint Rosenblüh Lajos tanár által kezeltetett, mint ez a múlt tanévben is történt; a legnagyobb betét 33 frt 95 kr., a legkisebb 3 kr. volt. Junius 1-ig, összesen betéttetett 49 tanuló által 156 frt 70 kr., mely összeg a helybeli takarékpénztárba elhelyeztetett.

Intézetünknel, a zenében már több-kevesebb jártassággal rendelkező tanulókból álló zenede az idén is folytatta működését Berecz Imre zenetanár vezetése alatt. A tanítás díját az illető tanulók adták össze havonkint.

Tekintetes Svastits Benó zalamegyei alispán ur, Belus József volt polgármester, Svastits Károly szolgabíró és Vágner Károly volt iskolaszéki elnök urak kíséretében 1878 febr. 28-án szerencséltette intézetünket becses látogatásával és az egyes osztályokban folyamatban volt előadásokat élénk részvétellel kísérelé; megtekinté az intézet vegytani helyiségét, tanszertárait, gyűjteményeit s kellemesen vett tudomást azon áldozatokról, melyeket a város ezen intézet javára már eddig is hozott. Ezenkívül szerencséltették még intézetünket látogatásukkal tek. Vágner Károly volt iskolaszéki elnök, Plosszer Ignác és Dr. Szukits Nándor iskolaszéki tag urak.

A lefolyt tanévben tantestületünk, a tekintetes iskolaszék előleges jóváhagyásával, a következő lapokat járatta: Magyar nyelvőr, Philologiai közlöny, Középtanodai tanáregyleti közlöny, Budapesti Szemle, Magyar Tanügy, Népmvelők Lapja, Figyelő, Századok, Freie Deutsche Schulzeitung, Bürgerschule, Polgári iskola.

Május hó végén tartott értekezletén megállapította a tantestület az évi rendes vizsgálatok sorrendjét, mely a tek. iskolaszékhez jóváhagyás végett felterjesztetett. A vizsgálatok, a tek. iskolaszék előleges jóváhagyásával, június hó 15-től ugyan e hó 25-ig bezárólag az iskolaszék biztosai elnöklete alatt tartattak meg; a szép és nagyszámu rajzok a vizsgálatok tartama alatt diszes csoportokban voltak kiállítva. Ének-, zene-, szavalat- és a jutalmak kiosztásával egybekötött zárünnepély napjául június 26-a tüzetett ki.

Június 26-án tantestületi tanácskozmány tartatott s ezen a tanodai ifjuság erkölcsi viselete, szorgalma s az egyes tantárgyakban tanusított előmenetele bírálat alá vétetett, az osztályzatok a „középtanodai rendtartás“ 45. §-a értelmében megállapítottak és a bizonyítványokba jegyeztettek; jun. 30-án a bizonyítványok szétoztatván, a polgári iskola tanéve befejeztetett.

II.

Az intézet jóltevői.

A lefolyt iskolai évben is akadtak, részint egyes intézetek, részint egyes tanügybarátok, kik a tanügy oltárára meghozták nemes áldozataikat.

A nm. vallás- és közokt. minister ur Teuffenbaeh „Vaterlandisches Ehrenbuch“ czimü munkával ajándékozá meg könyvtárunkat.

Főtisztelendő és ngos. Tallián Ede zágrábi kanonok ur 1000 frtos alapítványa kamataiból két kitünő és jóviseletü növendék részesítettett segélyben.

A tekintetes városi hatóság 70 tanulót tandijmentességben részesített és 62 tanulót a szükséges iskolakönyvekkel ellátott.

A helybeli takarékpénztár tek. választmánya intézetünk szegényebb és szorgalmas tanulói közt kiosztandó tankönyvekre 45 frtnyi összeget utalványozni kegyeskedett, melyből 15 frt. a zárünnepély alkalmával jeles tanulók közt kiosztandó jutalomkönyvek beszerzésére fordítottatott.

Tek. Vágner Károly volt iskolaszéki elnök ur egy Colorado bogarat és egy tengeri pókot volt szives ajándékozni.

Vitt Fülöp helybeli izr. tanító ur 11 db. Meidinger-féle elem-

és 4 db. Bunsen-féle elem-, továbbá Schaller János IV. oszt. tanuló egy db. Daniell-féle elemmel járultak intézetünk természettani muzeumának gyarapításához. Friedlander Zs. IV. oszt. tanuló pedig egy rovargyűjteménnyel gazdagította terményrajzi gyűjteményünket.

Fogadják mindazon nemeskeblű tanügybarátok, kik intézetünket ezen évben is gyámolítani, segíteni szivesek voltak, intézetünk nevében hálás köszönetemet.

III.

Felsőbb nevezetesebb rendeletek.

E helyen csak azon rendeleteket akarjuk főlemlíteni, melyek a nagy közönségre nézve érdeklél bírnak.

1. Vallás- és közokt. m. kir. minist. 1877. 29582. sz. Rendelet, mely szerint a polgári iskolában a háziipar oktatása behozandó.

2. Vallás- és közokt. m. kir. minist. 1877. 21678. sz. Rendelet az új polgári iskolai tanterv életbe léptetése érdekében.

Az elsőt illetőleg a tek. iskolaszéknek azon határozatát jelenthetjük, hogy a kosárkötés- és a lombfűrészelésnek tanítása már a jövő tanévben kezdetét veendi; amilhez a mm. vallás- és közokt. ministerium 300 frtnyi segélylyel kegyeskedett járulni.

Ami az új polgári iskolai tantervet illeti, jónak találtuk ezt tudomásvétele végett szóról-szóra ide igtatni:

A polgári líu-iskolai kötelezett tantárgyak osztályonkiinti felosztása és terjedelme az 1878/9. tanévre,

1. Hit és erkölcsan,

mind a hat osztályban hetenkint egy órán.

A tantárgy osztályok szerinti felosztásának és terjedelmének meghatározása a felekezeti hatóságok jogköréhez tartozik.

2. Történelem.

Czél: a) Hazánk művelődése történetének ismerete, a társadalmi viszonyok és a közjogi törvényhozás különös tekintetbevételével.

b) Európa története, azon korszakainak ismerete, melyekből a művelt népek jelen állása megérthető.

I. osztály, 2 órán. A magyarok történelme IV. Béláig. A hon-szerzés. A keresztyénség Magyarországon. Keresztes hadak. A tatárjárás.

II. osztály, 2 órán. A magyarok történelme folytatása a mohácsi vészig: Az anjouk uralkodása. A török háborúk. A Hunyadiak kora. A mohácsi vész.

III. osztály, 2 órán. A magyarok történelme a Habsburg-ház uralkodása alatt: A reformáció és a török hódoltság. Vallás- és szabadságharcok. Az alkotmányos és társadalmi reformok. A függetlenségi harc és az 1867-ki kiegyezés.

IV. osztály, 5 órán. Európa történelme Amerika fölfedezéseig: A keleti népek művelődési viszonyainak rövid ismertetése után a görögök és rómaiak történelme főbb vonásaiban. A keresztyénség eredete és terjedése. A népek nagy vándorlása és az annak folytán alakult új államok. Az izlam eredete és terjedése. A pápaság uralma és a keresztes hadak. A középkori viszonyok bomlása.

V. osztály, 3 órán. Európa történelmének folytatása a legújabb korig: A fölfedezések. A tudomány és művészet ujjáéledése. A vallásos reform. A vallásos és nemzeti háborúk. A fejedelmi absolutismus kora. Az amerikai szabadságharc. A francia forradalom és Napoleon kora. Az újabb forradalmak és az állami újabb alakulások.

VI. osztály, 3 órán. Magyarország pragmatikai történelme, különös tekintettel a társadalmi viszonyok és a közjogi törvényhozás fejlődésére.

3. Nyelv és irodalom.

A) Magyar nyelv és irodalom.

Cél: a) A nyelvtan alapos ismerete és azon jártasság megszerzése, hogy a tanuló oly tárgyakról, melyek tapasztalatának és tanulmányainak körébe esnek, világosan, szabatosan tudjon szólni és stílusos ügyességgel tudjon írni.

b) Irodalmi művek olvasásán és fejtegetésén alapuló ismerete a műfajok fejlődésének a magyar irodalomban.

I. osztály, 4 órán. a) Elbeszélő prózai és költői olvasmányok, különösen a népmese, népmonda, magyar sz. legenda köréből. — Értelmes és kellően hangsúlyozott olvasás; az olvasmányok tartalmi megmagyarázása s ugyancsak az olvasmányok tartalmának szabadon

való elbeszélése. A szép előadás gyakorlására könyv nélkül tanult versek szavalása.

b) Nyelvtan: Egyszerű mondat, mondatrészek; fő- és mellékmondat megkülönböztetése. — Mondattani alapon a teljes alaktan, tekintettel a hangtani módosulásokra. — Szóképzés: az előképzők.

c) Hetenkint egy írásbeli házi dolgozat. Ez által főleg a nyelvtan és helyesírás begyakorlását kell szem előtt tartani; a feladat felfogására a gyermeket az iskolában szóbelileg gondosan elő kell készíteni.

II. osztály, 4 órán. a) Összefüggő történelmi olvasmány. Hosszabb elbeszélő költemények. — Az olvasmány feldolgozása mint az első osztályban.

b) Összetett szerkezetű mondatok: mellérendelt és alárendelt mondatok viszonya; a körmondat. — Mód- és időtan. A határozók (ige-kiegészítők) tana tüzetesen. — Szóképzés. — Synonymák magyarázata és egybeállítása.

c) Hetenkint egy írásbeli házi dolgozat. — A nyelvtan begyakorlásán kívül a feladat kiterjed az olvasmány egyes kisebb részleteinek, vagy a költői elbeszélések tartalmának, miután azt az iskolában szabad szóval már elmondták. írásban való előadására is.

III. osztály, 5 órán. a) Nagyobb epikus olvasmány (p. Arany Toldija). Az olvasmány tartalma megértetésén kívül a mű szerkezetének, valamint a költői stílus sajátosságainak kellő magyarázata. — Magyar prozódia. Prózai olvasmány: Leírások, elmélkedések.

b) A nyelvtan rendszeres áttekintése.

c) Kéthetenkint egy írásbeli házidolgozat, melybe a költői olvasmány tartalmát vagy kisebb leírásokat, elmélkedéseket, melyekhez az iskolai tanítás nyújt anyagot, kell írásba foglalni, miután azoknak szabad szóval való feldolgozásuk az iskolában kellő módon sikerült.

IV. osztály, 5 órán. a) Költői olvasmány: románczok, balladák és lyrikus költemények. A tartalmi magyarázat mellett a verstan. — Prózai olvasmány: Beszélgetés, levél.

b) A stílus általános törvényei. A költői és prózai stílus különbségei tüzetesen, tekintettel a közéletben előforduló fontosabb ügyiratokra is.

c) Kéthetenkint egy írásbeli házi dolgozat. A feladat feldolgozása ez osztálytól fogva mindinkább önállóan a tanuló szabad mun-

kaja lesz, de tárgya mindig, a legfelsőbb osztályig, az iskolai tanítás köréből veendő.

V. osztály, 3 órán. *a)* Költői olvasmány: Dráma (p. Shakespeare-től: Macbeth; Moliéretől: A tudós nők; Kisfaludytól egy vígjáték; Szigligetitől egy komoly dráma). A tartalmi magyarázat mellett a drámai compositió megértése. — Prózai olvasmány: Szónoki beszéd, szerkezetének megvilágításával.

b) A compositió általános törvényei.

c) Két hetenkint egy-egy írásbeli házi dolgozat, mint a IV. osztályban.

VI. osztály, 3 órán. *a)* Költői magánolvasmány. Iskolai olvasmány: Népszerű tudományos értekezések.

b) A költői és prózai műfajok elmélete különös tekintettel az egyes műfajok fejlődésére a magyar irodalomban.

c) Havonként egy-egy írásbeli házi dolgozat, l. a IV. osztályt.

B) Német nyelv és irodalom, vagy a vidék szüksége szerint egy hazai más nyelv.

Cél: Nyelvtani ismereten alapuló biztos megértése a német nyelvnek és abban annyi jártasság megszerzése, hogy a tanuló az oktatás köréből vett valamely tárgyról németül helyesen tudjon szólni és írni.

a) A nyelv oktatásának menete:

I. osztály, 3 órán. Egyszerű mondat, mondatrészek megkülönböztetése. — A conjugatióból a személyragozás és az igealakok megkülönböztetése idő és módjelzők alapján. A declináció és motió. — Szótanulás, főleg tárgyi csoportokban.

II. osztály, 3 órán. Fő- és mellék-mondatok. — Teljes conjugatio. A határozók tana. Szóképzés elemei, főleg szótanulás etymologikus csoportokban.

III. osztály, 3 órán. Az összetett szerkezetű mondat. Időtan. Az alaktan és szóképzéstan kiegészítése az olvasmány alaptanján. Az olvasmányokban előfordult sajátos német kifejezések, synonymák csoportosítása.

VI. osztály, 3 órán. A német grammatika rendszeres áttekintése. A sajátos német verstan elemei. — Szólásmódok, synonymák folytatólagos magyarázása.

b) A négy alsóbb osztályban, míg a grammatikai oktatás folyik, a magyar olvasókönyvvel kapcsolatos tartalmilag rokon, de alakilag könnyebb stílusú német olvasókönyv használandó. — Mind a négy osztályban hetenkint egy-egy írásbeli házi dolgozat, mely által a szókinés, a nyelvtan és a helyesírás gyakorlása tartatik szem előtt.

V. és VI. osztály, 3 és 2 órán. a) A nyelvtani ismeretek folytonos ébrentartása és alkalmazása mellett oly prózai művek olvastatása, melyek tartalmilag a polgári iskola tanulmányi körével kapcsolatban vannak és a közélet nyelvének megértését is elősegítik, nevezetesen, népszerű tudományos értekezések és előadások, szónoklatok a közélet terén. — Költői olvasmány; nevezetesebb írók (különösen Göthe, Schiller, Uhland) műveiből. — Az olvasmányok tartalmának magyarázata. Költemények könyv nélkül tanulása és előadása. Mielőbb beszélgetés német nyelven.

b) Kéthetenkint egy-egy írásbeli házi dolgozat, részben az olvasmányok tartalmának rövid összefoglalása, részben összefüggőbb magyar dolgozatok német fordítása.

4. *Földrajz és statisztika.*

Cél: A föld természeti és állami ismerete különös tekintettel hazánkra.

I. osztály, 2 órán. a) Magyarország és a földközi tengert környező földrész, nevezetesen: Európa déli félszigeteinek, Elő-Ázsiának (a perzsa öböl) és Afrika éjszaki partjainak természeti és népi viszonyai.

b) A földleírással kapcsolatban a leginkább előforduló kőzeteknek (talajnemeknek) szemléleti ismertetése, tekintettel a legfeltünőbb physikai tünetenyekre is, melyek a föld felületének alakját változtatják.

II. osztály, 2 órán. a) Európa többi része, e földrész áttekintése.

b) A meteorologia és klimatologia legelemibb része, tekintettel földrészünkre.

III. osztály, 2 órán. a) A physikai s matematikai földrajz elemei: a föld alakja, nagysága, felületének természeti felosztása, a földségek és tengerek jellemzése, a föld mozgása, földövek, égalj.

b) Afrika és Ázsia azon részei, melyek az első osztályban tárgyalva nem voltak, továbbá Amerika és Ausztrália; természeti és

népi viszonyaik szerint, tekintetbe véve a fölfedezések és gyarmatosítások történetét is.

IV. osztály, 2 órán. A magyar-osztrák monarchia természeti és politikai földrajza.

V. osztály, 2 órán. Az európai többi államok földrajza, tekintettel más földrészeken való birtokaikra és a kereskedelmi összeköttetésekre.

VI. osztály, 2 órán. A magyar birodalom statistikájának főbb elemei, összehasonlítva az európai nevezetesebb államokkal.

5. Természetrajz.

Czél: Az állat és növény fontosabb csoportjainak szemlélésén és összehasonlításán alapuló ismerete, valamint az állati és növényi organismus taglalásán alapuló megértése az állati és növényi élet működésének.

I. osztály, 2 órán. Az állattanból a gerinces állatoknak, a növénytanból élő növény példányoknak szemlélése, a pontos terminologia és tüzetes leírás gyakorlására.

II. osztály, 2 órán. Ugyanazon szempontból folytatva az állatok és növények szemlélését; a természetes példányok helyett jó ábrákat is lehet használni.

III. osztály, 2 órán. Az állati és növényi organismus taglalása, a mennyiben az élet fentartására szolgáló működésének általános megértésére szükséges.

6. Természettan és vegytan.

Czél: a) A természeti tüncmények kísérletek alapján felismerhető törvényességének ismerete, kiváló tekintettel a kozmikus tüncményekre is.

b) Az elemeknek s azon vegyületeknek ismerete, melyek a közéletben fontossággal bírnak.

III. osztály, 3 órán. A természettani alapfogalmak ismertetése: Testek általános tulajdonságai, halmazállapot változása. Súly és súlymérő. Fajsúly és fajsúlymérő. Barométer. A melegség határa, termométer. A nap mint hő és fényforrás. A fény visszaverődésének és törésének alaptörvényei. A villámosság és delcjesség főbb jelenségei.

IV. osztály, 4 órán. Vegytan és ásványtan. A közéletben elő-

forduló anyagokból (u. m. levegő, víz, só, mészkő, stb.) kiindulva az elemeknek s azok fontosabb vegyületeinek ismertetése. Kapcsolatban megismertetendők a főbb ásványok és sziklafajok. — A szerves vegyek közül tárgyalandók a nevezetesebbek: u. m. vérlugsó, bor, ecet, szappan, növényrost, keményítő, cukor és cserzőanyagok, mind-egyiknél a hozzá tartozó fontosabb vegyületeket is megismertetve. — Mindez kísérletek alapján; a vegyképleteket minden elméleti fejtegetés nélkül, csak annyiban kell használni, a mennyiben azok az írás rövidítésére szolgálnak.

V. osztály, 3 órán. A testek mozgása. Az erők és azok súlyegyenlősége. A munka. A gépek.

VI. osztály, 3 órán. A hang, hőség, fény, villamosság és delezesség tüneményei. Befejezésül a kosmograpfia elemei.

7. Számtan és könyvvitel.

Czél: Biztosság és ügyesség a számolási műveletek végrehajtásában és jártasság a polgári életben előforduló mindenféle körülményekhez alkalmazott feladványok megfjtésében.

I. osztály, 4 órán. a) A megnevezett egész és törtszám, mint a mérésnek eredménye, példákkal fölvilágosítva. Az elvont szám. A tizes számrendszer tüzetes ismertetése. A négy alpművelet nevezett és nem nevezett egész számokkal. A számok oszthatósága. A közös osztó és közös többes. A négy alpművelet közönséges és tizedes törtekkel. A közönséges törtnek átváltoztatása tizedes törtté és megfordítva.

b) A hazai mértékek tüzetesebb ismertetése a számtani műveletekkel kapcsolatban.

II. osztály, 4 órán. Az előbbi osztályban tanultak rövid ismétlése a számolási fogásokkal és rövidítésekkel. — Az egyszerű hármasszabályhoz tartozó feladatok feloldása következtetésekkel. A száztóli forgalma és alkalmazása a gyakorlatban. Egyszerű mértani arányok és aránylatok és az egyszerű hármasszabály, mint ennek alkalmazása. Olasz gyakorlat.

III. osztály, 4 órán. Százalékszámítás alkalmazva az egyszerű kamat, súly, bizománydíj, alkuszdíj, biztosítási díj, nyereség és veszteség kiszámítására. Összetett arányok és aránylatok. Összetett hárm-

masszahály. Összetett kamatszámítás. Lánca szabály. Közép határidő és közép kamatláb számítása. Arányos osztás. Elegyítés-szabály.

IV. osztály. *a)* Számtan, 4 órán. A hazai, valamint a legfontosabb külföldi pénzrendszerek ismertetése átszámításokkal. Árfolyamszámítás. Lerovás és váltóleszámítolás. Váltókémlés. — Az ellentett szám — a hat első alapművelet betűkkel. Első foku egyenletek egy ismeretlennel.

b) Könyvvitel, 2 órán. Egyszerű könyvvitel, különös tekintettel a háztartásra és az iparra. A váltók és váltóúzlet megismertetése.

V. osztály. *a)* Számtan, 3 órán. Logarithmus. Első foku egyenletek több ismeretlennel. Másodfoku egyenletek egy ismeretlennel. Regula falsi. Első foku számtani és mértani sorok. A kamatos kamatszámítás.

b) Könyvvitel, 2 órán. Egyszerű és kettős könyvvitel, különös tekintettel a kereskedelemre (esetleg a mezőgazdaságra.) A folyószámlák.

VI. osztály. *a)* Számtan, 3 órán. Kapesolástan. A valószínűségi számítás elemei. A törlesztési és évjáradéki számítások. A biztosító intézeteknél takarékpénztáraknál, jegybankoknál, egyéb pénzintézeteknél és részvénytársulatoknál előforduló számítások és a velük összefüggő szervezeti ismeretek. Állam- és magán-sorsjegyek.

b) Könyvvitel, 2 órán. A takarékpénztárak, bankok és részvénytársulatok (esetleg nagyobb mezőgazdaságok) könyvvitele.

8. Mértan és mértani rajz.

Czél: A szerkesztő síkmértan és vetülettan alapfeladványainak ismerete és gyakorlati alkalmazása.

I. osztály, 4 órán. *a)* Síkalaktan, gyakorlati és rajzi mérések alapján: — A hossz mérték és szög mérő ismertetése és alkalmazása. A négy alapművelet hosszakra és szögekre alkalmazva. Merőleges és vízszintes vonalak rajzolása. Az egybevágóság és hasonlatosság rajzi uton való megmagyarázása. A terület mérték ismertetése. Síkalak területeinek kiszámítása.

b) Egyszerű mértani diszitmények szabad kézzel való rajzolása.

II. osztály, 4 órán. *a)* Téralkattan: a vonalak és síkok térbeli és viszonylagos helyzete. Szöglet és egyszerűbb síklapu és görbe testek ismertetése, lapjaik, csúcsaik és éleik összeszámlálása s különböző helyzetüknek leírása a tájékoztató fogalmak segítségével. A kristálytan kiválóbb alakjainak mint mértani alakoknak ismertetése.

Testek összehasonlítása nagyságra és alakra nézve, köbtartalmuk kiszámítása.

c) Sik ábrák és testek szabad kézzel való távlati rajzolása, sodrony és zárt mintákról. Árnyékolás. Egyszerűbb alakoknak emlékezetből rajzolgatása.

III. osztály, 3 órán. Elemi ábrázolástan: Egyszerű testek távlati és orthogonális ábrázolása. — A kör, ennek egyenesei és szögei. Az ellipsis. A kör és ellipsis területeinek kiszámítása. A parabola, hyperbola, cykloyda, körlefejtő és csigavonal ismertetése.

IV. osztály, 2 órán. Gyakorlati mérések a vázoló asztallal. A siktani ábráknak más alakú, de egyenlő területű ábrákká való átalakítása. A területek felosztása. A gyakorlati életben előforduló testek felületeinek és köbtartalmának kiszámítása.

V. osztály, 2 órán. Sik háromszögtan alkalmazva a terület és köbtartalom kiszámítására. Gyakorlatok a szabadban szögmérő műszerekkel.

VI. osztály, 2 órán. Vetülettan és annak alkalmazása építészeti és gépi tárgyakra. Árnyéktan. Felmérés. Lejtmérés alkalmazva a vízvezetés, öntözés, alagsővezésre és lecsapolásra.

9. Állam- és jogtudományi tárgyak.

VI. osztály, 2 órán. a) Nemzetgazdaság elemei.

b) Az ország közjoga: a magyar birodalom szerkezetéről, alkotmányáról, népképviseléről, kormányáról és kormányzásáról.

A magánjogból, az anyagi részből: az örökösödési szerződési, telekkönyvi jog fővonalai; az anyagi büntető jog.

Az alaki jogból: a birói szervezet és a perrendtartás röviden.

A váltójog és csődtörvény főbb vonalai.

10. Gyakorlati tárgyak.

Mezei gazdaság-, vagy az ipartan.

V. és VI. osztály, 2—2 órán. a) A mezei gazdaságtanból, melyet a III. osztálytól egész a pályafolyam végeig minden osztály a gazdasági kertben gyakorol, tanítandók a földmivelés, növénytermesztés, állattenyésztés, kertészet, szőlőművelés, selyemtenyésztés, méhészet és az erdőszet alapvonalai.

b) A vegy- és iparműtanból, (ott, hol a vidék szerint inkább erről, mint a mezei gazdaságról kell tudni) az állati, növényi és ásványi anyagok ismertetése és feldolgozásáról, ipartelepnek és gyárak látogatásával; ott, ahol mód van benne, a tanulók különféle kézműipari vagy legalább házi ipari munkákban való gyakorlásával egybekötve.

11. Művészeti tárgyak.

a) Szépirás.

I. II. osztály, 1—1 órán. Üteny szerint tanulják az ugynevezett angol szépirást; a németül tanulók a német írást is alkalmazzzák ezt különösen a könyvvitelnél.

a) Szépirás gyakorlata az I. és II. osztályban hetenkint 1—1 órán

b) Szabad kézirajz.

Az I. és II. osztály tanulja a mértani rajzzal kapcsolatban (lásd ennek tervét).

III. osztály, 2 órán. a) Szabadkézirajz. Görög stíliú ékitmények rajzolása és színezése lapmintákról. Egyszerűbb ékitmények rajzolása főszmintákról. Az emlékezetből való rajzoltatás folytatólagosan.

IV. osztály, 2 órán. a) Szabadkézirajz. Középkori és keleti stíliú ékitmények rajzolása és színezése. Összetettebb ékitményeknek főszmintákról való rajzolása.

V. osztály, 2 órán. a) Szabadkézirajz. Az emberi fej és testrészek rajzolása lapmintákról; ugyancsak az emberi fej és testrészek rajzolása főszmintákról.

VI. osztály, 2 órán. a) Szabadkézirajz. Bevezetés az építészeti alaktanba rajzgyakorlatokkal. Az oszloprendek rövid ismertetése és rajzolása. Tereprajzi gyakorlatok.

c) Ének.

Ha a polgári iskola I. osztályába lépett tanulók az elemi iskola négy alsó osztályában a Bartalus-féle „Éneklő A-B-C“ szerint a kiszabott négy évfolyamot jól megtanulták: úgy a polgári iskola I-ső osztályában folytatni kell a nevezett vezérkönyv V. és VI. évfolyamát.

I. osztály, 2 órán. Létrák. Gyakorlatok különböző alaphangból. Khorálok és népdalok.

Ez évfolyamokkal az ének a tisztán népies alapon bevezetve, azaz: az egy minta hangnem (a—c) éneklésében a tanítványok kellő jártasságot szerezvén, következik a többi hangnemek ismertetése, melyeket a Bartulus-féle „Enektanító Vezérkönyv“-ben sorrendben fel lehet találni.

II. osztály, 2 órán. A könnyebb hangnemekből négy kemény s az ezzel kapcsolatos négy lágy. Kargyakorlatok magyar népdalokból.

III. osztály, 1 órán. A következő négy kemény és négy lágy hangnem. Kargyakorlatok magyar népdalokból.

IV. osztály, 1 órán. Folytatólag a még hátralévő négy kemény és négy lágy hangnem. Továbbá kisebb művészebb beosztású hangjegyek és disztimények használata. Kargyakorlatok magyar népdalokból.

V. és VI. osztály, 1 órán. A fennebbiek ismétlése a szerint, a mint az osztályok haladottsága s éneklésbeli jártassága igényli. Az eddigiek tüzetesebb elméleti áttekintése. Kargyakorlatok magyar népdalokból és más jelesebb karénekekből.

12. Test- és fegyvergyakorlat.

Minden osztályban 2 órán.

A polgári iskola növendékei a test- és fegyvergyakorlatok tanulására két csoportba osztandók. Az első csoportba sorozandók az I. II. és III-ik, a második csoportba a IV. V. és VI. osztály növendékei.

Az I. II. és a III. osztályból álló csoport gyakoroltatik:

a) rendgyakorlatokban, a sorok mozgásának többféleségét kifejtik, a menés, futás nehezebb nemei mellett gyakorolják a sorfordulatokat, sorkanyarodásokat és a sorok mozdulatának, összeállításának és kifejlésének különféle nemeit.

b) A szabadgyakorlatok különféle nemeiben.

c) Az ugrás különféle nemeiben.

d) A függési és támaszkodási gyakorlatokban.

A IV. V. és VI. osztályból álló csoport gyakoroltatik a fennebbiekén kívül a tisztán katonai test- és fegyvergyakorlatokban.

Rendkívüli tantárgyak.

Latin, francia, angol stb. nyelvek és a zene.

A rendkívüli tantárgyak a tanítási rendes órákon kívül az olyan növendékeknek tanítandók, kik az iskolai év elején vagy maguktól, vagy szüleik rendeletéből, egyik vagy másik rendkívüli tantárgy tanulására vállalkoznak.

A kik az év elején egyik vagy másik rendkívüli tantárgy tanulására vállalkoztak s az így alakult osztály kedvéért a tanítás elrendeltetett és megkezdett, azok a maguk által kijelölt tárgy szorgalmas tanulására épen ugy köteleztetnek, mint a rendes tantárgyak tanulására.

A kijelölt rendkívüli tantárgyak közül az I. és II. osztály növendékei, rendes tantárgyak mellett, csak egyféle rendkívüli tantárgy tanulására vállalkozhatnak.

A többi osztályok növendékei egyszerre tanulhatnak ugyan kétféle rendkívüli tantárgyat; azonban egy évben ujat csak egyfélélt kezdhetnek.

A latin nyelv a polgári iskolában mint rendkívüli tantárgy azon növendékek kedvéért tanítatik, kik innen a gymnásiumba, a francia nyelv pedig azok kedvéért, kik a reáliskolába szándékoznak átlépni. — Ennélfogva e tantárgyakat a polgári iskola négy alsó osztályában kell tanítani s ugy osztani be, hogy a polgári iskolából a gymnásiumba vagy reáliskolába átlépni kívánó növendék a gymnásium, illetőleg reáliskola megfelelő osztályába felvétethessék.

IV.

A tanári kar és működésének kimutatása.

1. **Morgenbesser János** igazgató; polg. iskolákra képesített tan., a magy. kir. természettudományi társulat rendes tagja, a n.-kannizsai iskolaszék tagja, a vegyt. labor., a termény- és természettani szertár őre, tanította a természettant a III., V. és VI., a természetrajzot a III. és IV., a vegytant a IV. és az ipartant a VI. osztályban. H. ó. 17. — Szolgálati éve ezen intézetnél: 5.

2. **Berecz Imre** zene- és énekre képesített tan., a IV. osztály főnöke: a soproni „ifjusági zene-egylet“ tiszteletbeli alelnöke, a nagy-

kanizsai „városi dalárda“ II-od karnagya, tanította az éneket és zenét minden osztályban. H. ó. 6. — Szolgálati éve ezen intézetnél: 6.

3. **Hoffmann Mór** rendes tan., polg. iskolákra képesített tan., a III. oszt. főnöke; a zalamegyei ált. tanítótestület első alelnöke, az iskolaszék tagja, tantestületi értekezleti jegyző, tanította a magyar irálytant és irodalmat a IV., V. és VI., a német nyelvet az I., II., III., IV., V. és VI. osztályban. H. ó. 22. — Szolgálati éve ezen intézetnél: 3.*

4. **Pongrácz Adolf** tornára képesített tan., tanította a tornaszatot minden osztályban. H. ó. 6. — Szolgálati éve ezen intézetnél: 4.

5. **Rosenblüh Lajos** rendes tan., polg. iskolákra képesített tan., az I. osztály főnöke; a polg. iskolai takarékpénztár pénztárnoka, tanította a számtant minden, a mértant az I., V. és VI. osztályban. H. ó. 20. — Szolgálati éve ezen intézetnél: 4.

6. **Schmidt Károly** rendes tan., polg. iskolákra képesített tan., az V. osztály főnöke; a zalamegyei ált. tanítótestület elnöke, a tanári könyvtár öre, tanította a földrajzot az I., II. és III., a történelmet a III., IV., V. és VI., a statisztikát az V. és alkotmánytant a VI. osztályban. H. ó. 21. — Szolgálati éve ezen intézetnél: 3.

7. **Schultz Károly** a rajz rendes tanára, a VI. oszt. főnöke; az ifjúsági könyvtár öre, tanította a rajzot minden, a szépirást az I., II. és III. osztályban. H. ó. 26. — Szolgálati éve ezen intézetnél: 6.

8. **Zánkay Zsigmond** segédtanár, polg. iskolákra képesített tan., a II. oszt. főnöke; tanította a magyar nyelvet az I., II., III., a mértant a II., III., IV., a természetrajzot az I., II. és a könyvvitelt az V. és VI. osztályban. H. ó. 22. — Szolgálati éve ezen intézetnél: 6.

Hitoktatók:

9. **Nith Norbert**, ferenczrendi atya.

10. **Szilvágyi Gyula**, evang. lelkész.

11. **Boronkay Károly** } izr. elemi tanítók.

12. **Krausz József** }

* Ez évben megjelent tőle: „Német nyelvtan a közép- és polgari iskolák I.—IV. osztályai számára“, I. és II. rész.

V.

A polgári iskolai oktatás terve 1877/8-ban.

I. osztály.

Folyó-szám	Tantárgy	Tankönyv	Heti óra-szám	Előadó tanár	Bevégzett tananyag
1.	Hít- és erkölcstan		2.		A tantárgy osztályok szerinti felosztásának és terjedelmének meghatározása a felekezeti hatóságok jogköréhez tartozik.
2.	Magyar nyelv.	Gyulai Béla magyar nyelvtana. Bodnár Iványi olvasókönyv I. rész.	3.	Zánkay Zsigmond	A szókról általában. A főnév; nemei, képzése számalakjai, birtogragozása; viszonzszók. A melléknév és jelző. A névmás és annak nemei. A számnév. Az egyszerű bővített mondat.
3.	Német nyelv.	Hoffmann Mór német nyelvtana I. rész. Jausz G. Deutsches Lesebuch I. rész.	2.	Hoffmann Mór	Alaktan. Hangzók. Szótagok, szótagok elvlasztásáról. A beszéd részei. A főmondat. Az igék jelen, félmult, mult ideje, parancsoló módja. A névelő és ejtegetése. A főnevek ejtegetése. Erős ejtegetés. Kötött és kötetlen beszédű olvasmányok fordítása elemzése.
4.	Számtan.	Mauritz Rezső I. rész.	3.	Rosenblüh Lajos	Mennyiségtani előfogalmak. A szám. A négy alapművelet egész, tizedes- és közönséges tört számokkal. A közönséges törtnek átváltoztatása tizedes törtre és viszont. A hazai mértékek ismertetése a számtani műveletekkel kapcsolatban.
5.	Mértan.	Mocnik I. rész.	2.	Rosenblüh Lajos	A mértan fogalma. Egyenes vonalak. A szögek nemei és tulajdonságai; háromszögek; alakjai és főbb tételeinek bebizonyítása, a négy egybevágási eset, mértani alakítások.
6.	Mértani rajz.	Krisz Ferencz szemléleti mértana I. rész.	4.	Schultz Károly	Testek; területek; vonalak, pontok és ezeknek összefüggése; egyenes és görbe vonalak; lapos és görbe területek; szögletes és gömbölyű testek.

Folyó-szám	Tanrágó	Tankönyv	Heti óra-szám	Előadó tanár	Bevégzett tananyag
7.	Földrajz.	Hunfalvy János földrajz.	2.	Schmidt Károly	Magyarország és az ausztriai birodalom általános áttekintése, különös tekintettel mindkét birodalom természeti földrajzára.
8.	Természettrajz.	Kriesch János a természettrajz elemei.	2.	Zánkay Zsigmond	Az emlősök és madarak osztályaiból az általános alapjellemmel bíró olyan állatok, melyeknek ismertető jegyeik élőkben előtűntetik az egyes csoportok jellemét. A virány virágos növényeinek rendjeiből olyan növények, melyek az ember életével szorosabb összeköttetésben vannak.
9.	Szépíráás.		2.	Schultz Károly	Magyar és német betűk begyakorlása ítényimód és előiratok szerint.
10	Tésgyakorlatok		2.	Pongrácz Adolf	Szabad és rendgyakorlatok, kezdő gyakorlatok (többnyire függő eszközökön) kengyelhinta, mászás, nyújtó, bak és az ugrás külön nemei.
11	É n e k.	Goll J. és Halász Gy. énektana.	2.	Berecz Imre	A vonalrendszer, kulcs és hangjegyismeret. A hangjegyek és szünjelek értéke. A felemelő, leszállító és feloldó jegyekről. A felebbített és lejebbített hangok. A dur és moll hangnemek, a C-dur hangnem hővebb ismertetése. — Gyakoroltattak még a hangjegy írás- és olvasásban, valamint a könnyebb irányú homophon dalok egy és két hangú éneklésében.

II. osztály.

Folyó-szám	Tantárgy	Tankönyv	Heti ora- szám	Eloado ta- nár	Bevégzett tananyag
1	Hit-és erkölcsstan.		2.		Lásd I. osztály.
2	Magyar nyelv.	Gyulai Béla magyar nyelvtana. Bodnár Iványi olvasókönyv I. rész.	3.	Zánkay Zsigmond	Az első osztályban tanultak ismétlése után az ige nemei, képzése, ragozása, módjai, idő, szám, személy; a kötszók, határozó és kiegészítő; az indulatszó nemei; a helyes írás.
3	Német nyelv.	Hoffmann Mór német nyelvtana I. rész. Jausz G. Deutsches Lesebuch I. rész.	2.	Hoffmann Mór	A beszéd részei. A mondat. Az ige, annak jelen, félmult, mult, régmult és jövő ideje. A főnév és a nemi szócska. Az egyes és többes szám. A főnevek ejtegetése; az erős ejtegetés 1., 2., 3. és 4. alakja; a gyenge ejtegetés. A melléknév; a melléknévek fokozása; fokozási kivételek; a névmások; a személyes, birtokos, mutató és visszahozó névmások. Olvasmányok könyv nélküli tanulása, fordítás és elemzés.
4	Számítan.	Novák Sándor kereskedelmi számtana I. rész.	3.	Rosenblüh Lajos	Ismétlés. Idegen államok mértékeinek ismertetése. Szétbontás. Összevonás. — Négy alapszint az idegen államok mértékeivel. Arány. Aránylat. Egyszerű és összetett hármasszabály.
5	Mértan	Mocnik I. rész.	2.	Zánkay Zsigmond	Négyszögek; ezek szögei, nemei, alakítása, sokszögek; ezek szögei és nemei. Négyzetre emelés négyzet gyökvonás. Egyenes vonalú idomok nagyságának meghatározása, u. m. a négyzet, derékszögű négyzög, ferdeszögű egyenközény, háromszög, ferdegy, ferdegyded, szabályos és szabálytalan sokszög területe. Pythagorasi tétel.
6	Mértani rajz	Krisz Ferencz szemléleti mértana II. rész.	2.	Schultz Károly	A vonalrajz folytatása, összhangzatban tartva a II-ik osztályban tanított mértani alaktannal.

Folyó-szám	Tantárgy	Tankönyv	Hei óra-szám	Előadó ta-nár	Bevégzett tananyag
7	Földrajz.	Schwicker J. H. földrajza.	2.	Schmidt Károly	Európa természeti földrajza s országainak általános áttekintése, valamint a föld többi részei legáltalánosabb átnézete.
8	Természetrajz.	Kriesch János a természetrajz elemei.	2.	Zánkay Zsigmond	A legfontosabb és az életben gyakran használatni szokott ásványok. A már ismert növények rendbe szedettek; ennek megtörténte után a növények külső szervei tanítottak.
9	Szabadkézi rajz.		2.	Schultz Károly	Távlati rajzolás legalsóbb elemei. Forgás által alakult fölületek lerajzolása. Tájtervelés; szabadkézi rajzolás kiváló tekintettel a virágok, dísztermények és alakok részleteire.
10	Szépíráás		2.	Schultz Károly	Az első osztályban végzetek nagyobb-körü ismétlése, irodabetéük és írásgyakorlatok.
11	Testgyakorlatok.		2.	Pongrácz Adolf	Az I. osztály gyakorlatainak folytatása, szabad gyakorlatok botokkal, ket-tős rendek képzése és menetek, a függés és tám-cszközökön első fokú gyakorlatok.
12	Ének	Az előadó tanár jegyzetei.	2.	Berecz Imre	A múlt évi elméleti rész ismétlése után az összes dur és moll-hangnemek megismertetése. A hangközök távolságának ugy számokkai megnevezése, valamint éneklés általi eltalálása. Végül az öszhangzattan rövid vázlata dur és moll-ban. Gyakoroltattak ezenkívül a különbféle irányu kéthangu dalok éneklésében, részint zongora, részben zenekar-kisérettel.

III. osztály.

Folyó-szám	Tantárgy	Tankönyv	Hei óra-szám	Előadó ta-nár	Bevégzett tananyag
1	Hit- és erkölestan.		2.		Lásd I. osztály.
2	Magyar nyelv.	Gyulai Béla magyar nyelvtana. Bodnár Iványi olvasókönyv II. rész.	2.	Zánkay Zsigmond	A szótan, tö- és bővített mondat ismétlése után az összetett mondat ne-mei, u. m. összevont, mellé- és alárendelt, idézési mondat és az azokban előforduló írásjelek használata. Mondat-csoport. Egyenes és fordított szórend. Körmondat gyakorlata és elmélete.
3	Német nyelv.	Ney Ferencz német nyelvtana. Jausz G. Deutsches Lesebuch II. rész.	3.	Hoffmann Mór	Erős ejtegetés alakjai; „uál-, „uél“ rag; tulajdonnevek ejtegetése; birtok és birtokos; visszahozó névmás, személyes névmás, melléknevek fokozása; fokozási kivételek; melléknevek ejtegetése; állitmányos melléknév; sark-számok, reudszámok, „van és vannak.“ Fordítási gyakorlatok 25—40. Kéthe-tenként egy iskolai és egy házi gyakorlat.
4	Számítan.	Novák S. kereskedelmi számtana.	2.	Rosenblüh Lajos	Ismétlés. Társaság-szabály. Arányos osztás. Elegyítés számolás. Középszám. Helybeli és idegen váltó leszámítolása.
5	Mértan	Mocnik II. rész.	2.	Zánkay Zsigmond	A kör. Ivek, körszeletek, középponti szögek. Hurok, körületi szögek, kör-metszetek, metszők és érintők. A körök fekvése egymásra nézve. Egyenes vo-nalu idomok a körben és körön kívül. A kör kerülete és területe.
6	Mértani rajz	Hieser-Szabó-ky rajzoló mértan.	1.	Schultz Károly	A körről és a körből alakítható s a körbeírott ábrákról. A síkmérések egye-nes oldalu térrajzai.
7	Földrajz.	Schwicker I. H. földrajza.	2.	Schmidt Károly	Európa rövid ismétlése mellett, Ázsia, Afrika, Amerika, Ausztrália rövid föld-rajza. A mértani földrajz alapvonalai és földabroszok készítése.

Folyó-szám	Tantárgy	Tankönyv	Heti óra-szám	Előadó tanár	Bevégzett tananyag
8	Történelem.	Schwicker I. II. történelem.	2.	Schmidt Károly	Magyarország történelme.
9	Természettrajz.	Pap János természettajzi könyve.	2.	Morgenbesser János	Téli hónapokban tanított az emberi test boncz- és élettana röviden; erre a gerinczes és gerincztelen állatok osztályainak jellemzése és a hazánkban levőknek elterjedése. Tavaszi hónapokban az egy és kétszikű növény-családok jellemzése s a nyilmagvuak.
10	Természettan.	Schubert Károly természettana.	2.	Morgenbesser János	A testek általános tulajdonságai; a víz; a léguemi testek, az egyoldalú levegőnyomás által okozott tünetények; a hang; a hő és annak hatásai, a világosság tünetényei; a delejes erő; a villamosság és annak tünetényei; az egyszerűbb kísérletek bemutatása és ezekből a természeti tünetények törvényeinek magyarázása.
11	Szabadkézi rajz.		2.	Schultz Károly	Folytatása az ékitmények és fejek körrajzának; különösen az iparra vonatkozó rajzok, az árnyékolás kezdete.
12	Szépírás.		2.	Schultz Károly	Folyó írásbani gyakorlás és betűk diszítése.
13	Testgyakorlat.		2.	Pongrácz Adolf	A II. osztály gyakorlatainak folytatása, szabadgyakorlatok bot- és kézlökkel, könnyebb katonai rendgyakorlatok az eszközökön; kezdő másodfoku gyakorlatok.
14	Ének.	Az előadó tanár jegyzetei.	2.	Berez Imre	Lásd II. osztály.

IV. osztály.

Folyó-szám	Tantárgy	Tankönyv	Heti óra-szám	Előadó tanár	Bevégzett tananyag
1	Hit- és erkölcstan.		2.		Lásd I. osztály.
2	Magyar nyelv	Névy gyakorlati irály- tan I. rész. Bodnár Iványi olvasókönyv II. rész.	2.	Hoffmann Mór	Az irálytan elméletének alapvonalai. A gyakorlati irálytan tüzetesen. Az okiratok. Az előadás gyakorlására elbeszélői, lantos, románcz, ballada, költői rövidebb és könnyebb szónoklati darabok olvastatása. Írásbeli gyakorlatokul okiratok, kisebb elbeszélések készítése. Hetenkint egy írásbeli gyakorlat.
3	Német nyelv	Ney Ferencz német nyelvtana. Jausz G. Deutsches Lese- II. rész.	3.	Hoffmann Mór	Az igék jelen, félmult, mult, régmult, jövő ideje, határozatlan, parancsoló módja; a ható- és tétető igék ragozása; összetett igék, határozatlan idom „zu“ előszóval; a viszonyzókról. Fordítási gyakorlatok 48—58. Kéthetenkint egy iskolai és egy házi gyakorlat.
4	Számítan	Mauritz Rezső II. rész	2.	Rosenblüth Lajos	Arany- és ezüstről szóló számolások. Az érem és pénz magsúlya, össze-súlya, finomsága. Az állam- és értékpapírok számítása. Összetett kamatszámítás tisztán elemi módon.
5	Mértan	Mocnik II. rész.	2.	Zánkay Zsigmond	Köbre emelés, köbgyökvonás. A kocka, hasáb, henger, gúla és kup fölülete és köbe. A tértan, tértani gyakorlati mérések, a térfogat kiszámítása.
6	Mértani rajz.	Krisz Ferencz leirati mértan I. rész.	1.	Schultz Károly	Az ábrázoló mértan elemei. Egyszerű építészeti rajzgyakorlatok; épülettervek másolása.
7	Történelem.	Neumann Soma világtörténelme.	2.	Schmidt Károly	A világtörténelemből az ó-kor különös tekintettel a műveltség fejlődésére.

Folyó-szám	Tantárgy	Tankönyv	Heti óra-szám	Előadó tanár	Bevégzett tananyag
8	Természetrajz.	Pap János természetrajza. Dapsy és Credner geológiája.	2.	Morgenbesser János	Téli hónapokban tanítottak az életet közelebbről érdeklő és az iparban használtatni szokott ásványok, tekintettel azoknak alakí, természetfajai és vegytani tulajdonságaikra. A nevezetesebb szikla- és földfajok, a földörténetével egybekötve. Tavaszí hónapokban a virágtalan növénycsaládok jellemzése és a növények meghatározása.
9	Vegytan.	Sajóhelyi Frigyes vegytana.	4.	Morgenbesser János	A szervetlen és szerves vegytan alaponálai, a fontosabb elemek és ezek kiváló vegyületeinek ismertetése, kísérleti uton, a mezeti gazdaságra és az iparra alkalmazva.
10	Szabadkézi rajz.		2.	Schultz Károly	Tanulmányfejek, lapos és domboru minták szerint. Ékitmények, vonaltávlaí rajzok és különféle szakba vágó műipari rajzok utánzásái.
11	Testgyakorlatok.		2.	Pongrácz Adolf	A szabad gyakorlatok különféle nemei; az ugrás különféle nemei; a függési és támaszkodási gyakorlatok és ezeken kívül a tisztán katonai test- és fegyvergyakorlatok.
12	Ének	Az előadó tanár jegyzetei.	2.	Berecz Imre	Ez idei tanévben is a IV-ik, V. és VI. osztálybeliek együtt gyakoroltattak az éneklésben. Itt a fősuly már a gyakorlati részre volt fektetve, különös tekintettel az előadásban megkivántató hangszinezetre. Négyszólamu choralok, dalműi kivonatok, több, kisebb-nagyobb keretű önálló művek vegyes karban.

V. osztály.

Folyó-szám	Tantárgy	Tankönyv	Heti óra-szám	Előadó tanár	Bevégzett tananyag
1	Hit- és erkölcstan.		1.		Lásd I. osztály.
2	Magyar nyelv.	Névy gyakorlati irány-tan II. rész. Névy irodalomtörténete és olvasókönyve.	2.	Hoffmann Mór	Az ügyiratok elmélete. A különféle beadványok és hirdetmények. Az ujabbkori irodalom története. Előadás gyakorlásául ujabbkori költők és írók műveinek felolvasatása. Egyes költői művek széptani fejtegetése a költői irány és műfajok megértése céljából. Fogalmazási gyakorlatok; ügyiratok, leírások és elbeszélések készítése. Két hetenkint egy írásbeli dolgozat.
3	Német nyelv	Szemák mondattana I. rész. Jausz G. Deutsches Lesebuch III. rész.	4.	Hoffmann Mór	A nyelv alaktana ismételése után a nyelv rendszeres mondattana: a mondat fogalma és részei; alany, állítmány, jelző, kiegészítő, határozó. — A mondat nemei. A beszédrészek használata a mondatban. Esettan. Igék sajátító-, tulajdonító- és tárgyessel. — Előjárók. Igeidők és igemódok. Az ige mint állítmány. Melléknév, uévmás, indulatszók, határozók, kötszók. Fordítási gyakorlatok. — Hetenkint egy írásbeli dolgozat.
4	Szám-tan.	Weninger Vincze politikai szám-tana.	2.	Rosenblüh Lajos	Kamatos-kamat mathematikai alapon. A szorzásolás. Első fokú egyenletek egy és két ismeretlennel.
5	Mértan.	Mocnik II. rész.	2.	Rosenblüh Lajos	A teke fölülete és köbe. Szabálytalan testek mérése. A sík és a tér-tan ismételése, térrajzok készítése és a területek kiszámítása.
6	Mértani rajz.	Krisz Ferencz leirati mértana II. rész.	2.	Schultz Károly	Épületi-, tér- és homlokrajzok készítése. A pontok, egyenesek és síkok ábrázolása a vetületi lapokon. A pont, az egyenes vonal és a lap egymáshoz viszonylatukbau. — Testek ábrázolása; gúla, hasáb, henger, kup, teke, áhatások, érintési lapok.

Folyó-szám	Tantárgy	Tankönyv	Heti óra-szám	Előadó tanár	Bevégzett tananyag
7	Történelem.	Neumann Soma világtörténelme	4.	Schmidt Károly	Az ó-, közép és ujkori történetek nevezetesebb korszakai időrendben. A korszakokat jellemző és feltűnő föld-abroszok használásával és földrajzi felvilágosításokkal.
8	Statistika.	Hunfalvy J. statistikája.	2.	Schmidt Károly	A statistika főbb vonalai a magyar birodalom területéről, természeti minőségéről, termékeiről, népessége viszonyairól; a nép anyagi, szellemi és erkölcsi közniveltségéről, az államháztartásról és hadierőről, egybevetve mindezeket az európai nevezetesebb államokkal, a lehető legvilágosabb rövidséggel.
9	Természettan.	Greguss Gyula természettana.	3.	Morgenbesser János	A testek általános és eltérő tulajdonságai. A természet általános törvényei a kísérleteken szerzett tapasztalatokból levonattak. Az eröműtanból az egyensúly-, mozgás- és nyugvástán, különösen a géptan.
10	Könyvviteltan.	Karner-Novák könyvviteltana.	2.	Zánkay Zsigmond	Az egyszerű és kettős könyvvitel alapvonalai. Pénztárkönyv, előkönyv, főkönyv, napló, árukönyv, számlakönyv. Értékpapírok könyve, árverési könyv, leltárkönyv. A könyvek bezárása és a mérlegkészítés.
11	Szabadkézi rajz.		1.	Schultz Károly	A távlat és az árnyékolás elemei, alkalmazva az eddig rajzolt ábrákra és tárgyakra. Ódon minták szerinti gyakorlatok. Műipari ékitmények.
12	Testgyakorlatok.		2.	Pongrácz Adolf	Lásd IV. osztály.
13	Ének	Az előadó tanár jegyzetei.	2.	Berecz Imre	Lásd IV. osztály.

VI. osztály

Folyó-szám:	Tantárgy	Tankönyv	Heti óra-szám	Előadó tanár	Bevégzett tananyag
1	Hit- és erkölcstan.		1.		Lásd I. osztály.
2	Magyar nyelv.	Névy irálytana II. rész. Névy irodalomtörténete és olvasókönyve.	2.	Hoffmann Mór	A középkori és régibb irodalom történetének rövid áttekintése. A kereskedelmi levelek elmélete. Előadás gyakorlásául szónoki és költői remekírók válogatott darabjainak felolvasatása, a könyvélkülmegetanultakelszavaltatása. Fogalmazási gyakorlatul üzleti levelek és szónoki darabok iratása. Kéthetenkint egy írásbeli dolgozat.
3	Német nyelv.	Szemák mondattana II. rész. Jausz G. Deutsches Lesebuch III. rész.	3.	Hoffmann Mór	Összetett mondatok; összerendelt és alárendelt mondatok. Ellentétes, okadó és következtető mondatok. A mellékmondatok különféle nemei; a mellékmondatok megrövidítése. Szórendi szabályok. Fordítások a mondattannal kapcsolatos olvasókönyvből. Hetenkint egy írásbeli dolgozat.
4	Számítan.	Weninger Vincze politikai számítása.	2.	Rosenblüh Lajos	Számítani és mértani haladvány. Évi betét- és évjáradék-számítás. Törlesztési számítások. — Pénzüntézetek és a jegybank ismertetése. Kapcsolástan.
5	Mértan.	Mocnik II. rész.	2.	Rosenblüh Lajos	A lejt mérésék, alkalmazva a közéletben előforduló esetekre, mint p. o. a felszíni mérés- és alagsövezésre, mocsárok kiszáritására összekötve a helyzeti rajzok készítésével.
6	Mértani rajz.	Krisz Ferencz leirati mértana II. rész.	2.	Schultz Károly	Az árnytan, távlatan és építményrajzok.
7	Történelem.	Horváth Mihály nagyobb kézikönyve.	3.	Schmidt Károly	Magyarország összefüggő története.

Folyó-szám	Tantárgy	Tankönyv	Heti óra-szám	Előadó tanár	Bevégzett tananyag
8	Könyvvitel-tan.	Karner-No-vák könyvviteltana.	2.	Zánkay Zsig-mond	A múlt évben tanultak tüzetes is-méltése után a bankok: részvénytár-sulatok, hitelintézetek, takarékpénztá- rak. Folyószámlák kamatokkal.
9	Termé-szattan.	Greguss Gyula természettana.	2.	Morgen-besser J.	A rezgések tanából: a hang, a hő, fény, delezesség, villamosság és a lég-kör tűneményei.
10	Ipartan.	Az előadó ta-nár jegyzetei.	2.	Morgenbesser János	A gőzgép; a szerszám gépek. A nyers-anyagok feldolgozása. A természeti erők felhasználása. A vas és vas-ipar. Az aczéltollgyártás, az óragyártás, a papi-rosgyártás. Az ipari és élettani jelen-tőségű szervesvegyeknek ismertetése. Az állatok és növények táplálkozása.
11	Jogismeret.	Mártonfy Már-ton magyar alkot-mánytana és az abban toglalt polgári jogok és kötelességek	2.	Schmidt Károly	Az ország közjoga: a magyar biro-dalom szerkezetéről, alkotmányáról, nép-képviseletéről, kormányáról és kormány-zásáról. A magánjogból az anyagi részből: az örökösödési, telekkönyvi jog fővo-naljai; az anyagi büntető jog. — A vál-tójog és a csődtörvény főbb vonalai.
12	Szabad-kézírás		1.	Schultz Károly	Az előbbieket folytatva egész dom-boru öntvények utáni rajzolás.
13	Testgyakor-latok.		2.	Pongrácz Adolf	Lásd IV. osztály.
14	Ének	Az előadó ta-nár jegyzetei.	2.	Berecz Imre	Lásd IV. osztály.

VI.

Az ifjuság érdemsorozata az 1877/8. tanév végén.

I. osztály.

A tanuló neve	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Számтан	Mértan	Természetrajz	Mért. rajz	Szepliras	Tornászat	Ének	Szorgalom	Magaviselet
Angyán László	jó	jó	elég	elégt	jó	jel	jó	jel	jó	jel	jó	hany	jó
Beck Ede	elég	jó	jó	elég	jó	jó	jel	elég	eleg	elég	jó	vált	szb
Berger Jakab	elég	jó	jel	jó	jel	jó	jó	elég	elég	elég	jó	dics	jó
Csányi János				k	i	m	a	r	a	d	t		
5. Egyed Jenő	jó	jó	elég	jó	jel	jel	jel	jel	elég	jel	elég	dics	jó
Eibner József	jó	jó	jó	jó	jel	jel	jel	jó	jel	elég	elég	dics	jó
Fried Zsigmond	elégt	elég	jó	elégt	elég	elég	elég	elégt	elég	jel	—	hany	szb
Fürst Sándor	jó	jel	jó	jel	jel	jel	jel	jel	jó	elég	jó	dics	jó
Grosz Vilmos ism.	jó	jel	elég	jó	jó	jel	jó	jó	jó	jó	jó	vált	jó
10. Hardi Gyula	jó	elég	elég	elégt	jó	jel	jel	elég	elég	jel	jó	vált	jó
Herczel Ödön	jó	jó	jó	elég	jel	jel	jel	elég	elég	elég	elég	vált	szb
Hirschel József	elég	jel	jó	elég	jó	jó	jó	jó	jó	elég	elég	vált	szb
Imrik József	jel	jó	elég	elég	jó	elég	jel	elég	elég	elég	jó	vált	szb
Klein József	elég	elég	elég	elég	jó	elég	elég	elég	jó	jó	jel	vált	szb
15. Kohn Ignác	jel	jel	elég	elég	elég	elég	jel	elég	elég	elég	—	vált	szb
Kovács Ferencz	elég	elég	elég	jó	jel	jel	jó	jel	elég	jó	jó	vált	jó
Kozár Elek	jel	jó	jó	jó	jel	jel	jó	jel	jó	elég	jó	dics	jó
Kreisler Béla	elég	jó	jó	elég	elég	elég	jó	elég	jó	jó	jó	vált	jó
Kreisler Gyula	jó	jel	jel	elég	elég	elég	jel	jó	elég	elég	elég	vált	szb

20. Krucsay Ferencz ism.	jó	jó	elég	elég	jó	jó	jel	elég	elég	jel	jó	vált	jó
Kunics János	jó	elég	elégt	elégt	elégt	elégt	jó	elégt	elég	jó	jó	hany	szb
Madarász József	jó	elég	elégt	elégt	jó	jó	jó	elég	elég	elég	jó	hany	jó
Orlow Dániel	elég	jó	jó	elég	jel	jó	jó	jó	elég	elég	jel	dics	jó
Pákai Sándor	elég	elég	elégt	elég	elég	jó	jó	elégt	elégt	elég	jó	hany	r
25. Perger János ism.	k i m a r a d t												
Pollák Samu	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	elég	jel	erny	jó
Rechnitzer Adolf	T a n o d á t v á l t o z t a t o t t												
Récsey Gusztáv	jó	jel	jó	jó	jó	jel	jel	jó	jó	elég	elég	dics	szb
Rosenfeld Ede	jel	jel	jel	jó	jel	jel	jel	jel	jó	jó	jó	erny	jó
30. Saller Alajos	elég	elégt	elégt	elég	jó	elég	elégt	jó	elég	jó	elég	hany	szb
Schmidt Miksa	k i m a r a d t												
Schuhel Gyula	jó	elég	elég	elég	elég	elégt	jel	elég	elég	elég	elég	hany	szb
Schwarz Izsó	elég	elég	jó	elég	jó	elég	jó	elég	jel	elég	jó	vált	jó
Singer Lipót	jó	jel	jel	jó	jó	jó	elég	jó	jó	elég	jó	dics	szb
35. Stettler Ignác	jó	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jó	jó	jel	erny	jó
Szigritz Ferencz	jel	elég	jó	jó	jel	jó	jó	jel	jel	jel	jó	dics	jó
Tóka István	jel	jó	elég	jó	jó	elég	jó	elég	elég	jó	jel	dics	jó
Tontesz József	T a n o d á t v á l t o z t a t o t t												
Török József	k i m a r a d t												
40. Treiber Lajos	jel	elég	jó	jó	jó	jel	jel	jó	elég	jó	jó	dics	jó
Vrancz József	jel	elég	jó	jó	jel	jel	elég	jel	jó	elég	elég	dics	jó
Weinberger Ödön	jó	jel	jel	jó	jel	jel	jel	jó	elég	elég	jel	erny	jó
Werner Boldizsár	jel	jel	elég	elégt	jó	jó	jel	jó	jó	jó	elég	hany	jó
Werner Konrád ism.	jó	elég	elég	elég	jel	jó	elég	elég	elég	elég	jel	vált	jó
45. Wolf Mór	jó	elég	elégt	elég	jó	jo	elég	elég	elég	jó	—	hany	szb
Zákonyi Boldizsár ism.	v i z s g á l a t l a n m a r a d t												

Magántanuló :
Tóth Géza.

II. osztály.

A tanuló neve	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Számítan	Mértan	Természetrajz	Méрт. rajz	Szabadkézi rajz	Szépírás	Tornászat	Ének	Szorgalom	Magaviselet
Ballia Győző	jel	elég	elég	jó	jel	jel	jó	jel	jó	jel	jó	jel	dics	jó
Bartos Géza	jó	elég	elég	elég	elégt	elég	jó	elég	elég	elég	elég	elég	hany	szb
Berger Albert	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jó	jó	elég	jel	erny	jó
Bergincz János	jel	elég	jó	jó	jel	jel	jel	jel	jel	jel	elég	jó	dics	jó
5. Bicza János	jó	elég	elég	elég	jó	jó	jel	elég	elég	elég	jó	jó	vált	jó
Boár Jenő	jel	elég	elég	elég	jó	elég	jó	jó	jó	jel	elég	jó	vált	szb
Eisinger Ignác					k i m a r a d t									
Feuchtenberger														
Károly	elég	elégt	elégt	elég	elég	elég	jó	elég	elég	elég	elég	jel	hany	jó
Fried Henrik	elég	jó	jó	jó	jó	jel	jó	elég	elég	elég	jó	elég	vált	jó
10. Gutentag Illés				k i m a r a d t										
Haasz József	jó	elég	elég	elég	elég	elég	jó	jel	jó	jó	elég	jó	vált	jó
Hamburger Ján.	jel	elég	jó	elég	elég	elégt	elég	elég	elég	elég	elég	elég	hany	szb
Hamvay Sándor	jó	jó	jó	jó	jel	jel	jel	jel	jó	jel	elég	jó	dics	jó
Hartmann Zs.	elég	jel	jel	jó	jel	jó	jel	jel	jó	jó	elég	jó	dics	jó
15. Horváth F.	jel	jel	jó	jó	jó	jó	jel	jó	jó	jó	elég	jel	dics	szb
Istvánfy I. ism.	jel	elég	jó	jó	elég	elég	jó	jó	jó	jel	jó	jó	vált	jó
Klein Lipót	jó	jó	jel	jó	jó	elég	elég	elég	elég	jó	elég	jel	vált	jó
Krausz Fülöp					k i m a r a d t									
Krausz Miksa	elégt	elég	jó	elég	elég	elégt	elég	elégt	elégt	elégt	elég	—	hany	jó
20. Kunzerics Kár.	jó	jel	elég	jó	jel	jó	jel	jó	elég	elég	elég	elég	dics	szb
Kurez Károly	jel	elég	jel	elég	elég	jó	jó	elég	elég	elég	elég	elég	vált	szb
Kurtnecker F.	jó	elég	elégt	elég	elég	jó	jó	elég	elég	elég	elég	jó	hany	jó
Liszt Kálmán	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jó	jel	jó	jel	erny	jó

Móger Károly					k	i	m	a	r	a	d	t				
25. Nagy József	jó	jel	jó	jó	jel	jel	jó	elég	elég	elég	elég	elég	jó	dics	szb	
Neumann Samu					k	i	m	a	r	a	d	t				
Noticzter Ferenc	jel	jó	jó	jel	jel	jel	jel	elég	jó	elég	elég	elég	jel	dics	jó	
Paller János	jó	elég	elég	elég	jó	elég	jó	elég	elég	elég	elég	elég	jó	vált	jó	
Paulusz Gy.	elégt	elégt	elégt	elégt	elég	elégt	elég	elégt	elég	elég	elég	elég	jó	elégt	hany	szb
30. Petrics Károly	elég	elégt	elégt	elégt	elégt	elég	elég	elég	elég	jó	jó	elég	elégt	hany	szb	
Raffay Károly	jó	elég	elégt	elég	elég	elég	jó	elég	elég	elég	jó	elég	elég	hany	jó	
Schlesinger Mór	elég	jó	jel	elég	jel	elég	jó	elég	elég	elég	jó	elég	elég	vált	jó	
Simon Fereucz	jel	jel	elég	jó	jel	jel	jel	jó	jó	jó	jó	jó	jó	dics	jó	
Smirmund Jenő	jó	jó	jel	jel	jó	jó	jó	elég	elég	elég	elég	elég	elég	dics	jó	
35. Spitzer Béla	elég	elég	jó	elég	jó	elég	jó	elég	elég	jó	elég	elég	jó	vált	jó	
Szabó István	jó	elégt	elégt	elégt	elég	elégt	elég	elég	elég	jó	elég	elég	elég	hany	szb	
Szélíg János	jó	elégt	elég	elég	elég	elég	elég	elég	elég	elég	jó	elég	jó	hany	szb	
Szondi László	jel	jó	jó	jó	jel	jó	jel	elég	elég	elég	elég	elég	jó	dics	jó	
Veinovics Nánd.	jó	jó	elégt	elégt	elégt	jó	jó	elégt	elégt	elégt	elégt	elég	elég	hany	szb	
40. Veinhoffer N.	jel	jel	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó	dics	szb	
Wágner György	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jó	erny	jó	
Weiss József	elég	jó	jó	elég	elég	jel	jel	elég	elég	elég	elég	elég	jó	vált	jó	
Zách Frigyes	jó	elég	jó	jó	elégt	jó	jó	jó	jó	jó	jó	elég	elég	hany	szb	

III. osztály.

A tanuló neve	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Történelem	Számítan	Mértan	Természettan	Természettan	Mért. rajz	Szabadkézi rajz	Szépiprás	Tornászát	Ének	Szorgalom	Magaviselet
Angván Sándor					k	i	m	a	r	a	d	t				
Czapáry Pál	elég	jó	elég	elégt	elégt	elég	jel	elégt	elég	elég	elég	jó	jó	elégt	hany	szb
Gizerics Flórián	elég	jó	jó	jó	elég	jó	jel	elég	elég	elég	elég	jó	elég	—	vált	szb

A tanuló neve	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Történelem	Számítan	Mértan	Természetrajz	Természet-tan	Mért. rajz	Szabadké-zi rajz	Szépíráás	Tornászat	Ének	Szorgalom	Magaviselet
Hikádi István	jó	jó	elég	jó	jó	jó	jel	elég	elég	elég	jó	jó	elég	elég	dics	jó
5. Horváth Kálmán	jó	elég	elég	elég	elég	elég	elég	jó	elég	elég	jó	jó	elég	elégt	vált	szb
Horváth Nándor	elég	elég	elégt	elégt	elégt	elégt	jó	elégt	elég	elég	elég	elég	jó	elég	hany	r
Jeglics Ferencz	jel	jel	jel	jel	jó	jó	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	erny	jó
Kovács Gyula	jó	jó	elég	jó	jó	jó	jel	jó	elég	jó	jó	jel	elég	jó	dics	jó
Kozma Nándor	jel	jel	jel	jó	elég	jel	jel	jel	jó	jó	jó	jó	elég	jó	dics	szb
10. Köhler Aladár	jó	jó	elég	elég	elégt	jó	elég	jó	elég	elégt	elég	elég	jó	jó	hany	r
Krucsay Károly	jó	elég	jó	jó	jó	elég	elég	jó	elég	elég	jó	elég	jó	jel	vált	jó
Lackenbach Oszkár	elég	elég	jó	elégt	elég	elégt	elégt	jó	elég	elégt	elég	elég	elég	jel	hany	szb
Lublicz Zsigmond	jó	jel	jel	elég	elég	jó	jel	jó	jó	elég	jó	jel	jel	—	dics	jó
Németh Gyula	jó	elég	elég	elég	elég	elég	jel	elég	elég	elég	elég	elég	elég	jó	vált	jó
15. Németh Vilmos	jó	elég	elég	jó	elég	elég	elég	jó	jó	jó	jó	jó	jó	elég	dics	jó
Policzer Lipót	jó	elég	jó	elég	jó	elég	jó	elég	elég	elég	elég	jó	jó	elég	vált	jó
Práger Fülöp	jó	jel	jel	jó	jó	jel	jó	jó	jó	elég	elég	jel	elég	elég	dics	jó
Ress Lajos	jó	elég	elég	jó	jó	elég	elég	jó	jó	jó	elég	elég	jó	jel	dics	jó
Sölét Géza ism.	jó	jó	elég	jel	jó	jel	jó	jó	jó	jel	jel	jel	jó	jel	dics	jó
20. Sölét György	jel	jel	jó	jel	jel	jó	jel	jó	jel	jó	jó	jó	jó	jel	dics	jó
Tóth Lajos	jel	jó	elég	jó	jó	jel	jel	jó	jó	jó	jó	jó	elég	elég	dics	jó
Tripammer József	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	erny	jó

IV. osztály.

A tanuló neve	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Történelem	Számтан	Mértan	Természetrajz	Vegytan	Mért. rajz	Szabadkézi rajz	Tornászat	Ének	Szorgalom	Magaviselet
Biba Bálint	jó	elég	elég	elég	elég	jel	elég	elég	elég	jel	jó	—	vált	szb
Blauhorn Miksa	jel	jel	jel	jó	jó	jel	jel	jel	jó	elég	elég	jó	dics	jó
Egyed Gyula	k i m a r a d t													
Fischer Miksa	jel	jel	jel	jó	jó	jel	jó	jel	elég	elég	elég	jó	dics	jó
5. Friedländer Zsigm.	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jó	jó	jel	jel	jó	jó	erny	jó
Hiszlberger Lajos	elég	elég	elég	elég	elég	elég	jó	elég	elég	elég	elég	—	vált	szb
Nyakas Antal	jó	elég	elég	elég	jó	jel	elég	jó	elég	elég	jó	jó	vált	szb
Palkó Zsigmond	jel	jel	elég	jel	jó	jel	jel	jel	jó	elég	elég	jó	dics	jó
Reiner Odön	jel	jel	jó	jó	jó	jel	jó	jó	jó	jó	elég	—	dics	jó
10. Schaller János	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	elég	jó	erny	jó
Schmidt Rezső	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jó	jó	jó	jó	jó	erny	jó
Magántanuló: Tóth István.														

V. osztály.

A tanuló neve	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Statistika	Történelem	Számтан	Mértan	Könyvteltan	Természettan	Mért. rajz	Szabadkézi rajz	Tornászat	Ének	Szorgalom	Magaviselet
Deutsch Jakab	jel	jó	jel	jel	jel	jel	jó	jel	jel	jó	elég	elég	jó	dics	jó
Keller Ferencz	jó	elég	elég	elég	elég	elég	jó	jó	elég	elég	jó	—	—	vált	szb
Keresztury Kálmán	jó	elég	elég	jó	jó	jó	jó	jó	jó	elég	elég	jel	jel	dics	jó

A tanuló neve	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Statistika	Történelem	Számтан	Mértan	Könyvteltan	Természet-tan	Mért. rajz	Szabadkézi rajz	Tornászat	Ének	Szorgalom	Magaviselet
Klausz Lajos	jó	elég	elég	jó	jó	jó	jel	jó	jó	jó	jel	jel	jel	dics	jó
5. Komlóssy Kálmán	elég	elég	elég	elég	elég	elég	elég	elég	elég	elég	jó	jel	elég	vált	jó
Kovács Miklós	jó	elég	elégt	jó	jó	elégt	elégt	jel	elég	elég	elég	elégt	elégt	hany	jó
Mály János	jel	elég	elég	elég	elég	jó	jel	jel	jó	elég	elég	elégt	jel	vált	jó
Oesterreicher József	jó	jel	jó	jel	jel	jel	jó	jel	jó	jel	jel	—	jel	dics	szb
Vörös József	jó	jó	jó	elég	elég	jel	jel	jel	jó	jó	jó	jó	jel	vált	jó
10. Wieland Gyula	jó	elég	elég	elég	elég	jel	jel	jó	elég	jó	jó	elég	jel	vált	szb

VI. osztály.

A tanuló neve	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Történelem	Számтан	Mértan	Könyvteltan	Természet-tan	Ipartan	Alkotmány-tan	Mért. rajz	Szabadkézi rajz	Tornászat	Ének	Szorgalom	Magaviselet
Abrahám Gyula	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	elég	jel	erny	jó
Hirschler Jakab	jel	jó	jel	elég	jó	jel	jel	jó	jó	elég	elég	elég	elég	jel	dics	jó
Kelemen Tivadar	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	jel	erny	jó
Nagy György	jó	elég	elég	jó	jel	jel	jel	jel	jó	jó	jó	jó	jó	jel	dics	jó
5. Szabó István	jó	jó	jel	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jó	jel	jel	dics	jó
Vajda Ferencz	jel	elég	elég	elég	jel	jel	jel	jó	jó	jó	jó	jó	elég	jel	vált	jó

VII.

Statistikai táblázatok az 1877/8. tanévről.

I. A tanulók általános áttekintése.

Osztály	A tanulók száma			Vallásuk			Nyelvi viszonyaik (Mino nyelveket beszélnek?)				Szüleik polgári állása					Előmenetelők	
	Beiratott	Elhált	Elmaradt	r. kath.	evang.	móz. val.	magyar	magyar-német	magyar-tót	magyar-német-tót	Értelmi-ségi	Önálló österme-lők (földbirtokosok és bérlek)	Önálló kereskedők és iparosok	Magánízsztviselők	Személyes szolgálatot tevők s munkások	Haladók	Ismétlők
I.	47	—	7	28	—	19	20	25	1	1	5	6	24	6	6	36	4
II.	43	—	5	27	3	13	18	23	—	2	6	1	21	8	7	31	7
III.	22	—	1	16	2	4	13	7	1	1	5	1	11	5	—	17	4
IV.	12	—	1	9	—	3	5	7	—	—	3	—	5	3	1	11	—
V.	10	—	—	8	—	2	5	4	1	—	1	1	5	3	—	9	1
VI.	6	—	—	5	—	1	4	2	—	—	2	—	4	—	—	6	—
Összeg	140	—	14	93	5	42	65	68	3	4	22	9	70	25	14	110	16

II. A tanulmányozás eredményének áttekintése osztályonként.

Tantárgyak	I. osztály				II. osztály				III. osztály				IV. osztály				V. osztály				VI. osztály			
	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen	jeles	jó	elégséges	elégtelen
Hittan	10	18	11	1	14	16	7	2	5	12	4	—	7	2	1	—	2	7	1	—	4	2	—	—
Magyar nyelv	12	12	15	1	9	9	16	5	6	7	8	—	7	—	3	—	1	2	7	—	2	2	2	—
Német nyelv	7	14	13	6	8	15	9	7	5	5	10	1	5	1	4	—	1	2	6	1	4	2	—	—
Földrajz és statistika	3	14	17	6	5	14	13	7	4	9	5	3	—	—	—	—	2	3	5	—	—	—	—	—
Történelem	—	—	—	—	—	—	—	—	2	9	7	3	4	3	3	—	2	3	5	—	2	2	2	—
Számтан	15	17	7	1	13	9	13	4	5	7	7	2	3	5	2	—	4	3	2	1	4	2	—	—
Mértan	16	12	10	2	11	11	12	5	11	4	5	1	9	—	1	—	4	4	1	1	5	1	—	—
Könyvvitel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	4	1	—	5	1	—	—
Természetrajz	18	13	7	2	13	18	8	—	3	12	4	2	4	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Természettan	—	—	—	—	—	—	—	—	3	7	11	—	—	—	—	—	1	5	4	—	3	3	—	—
Vegytan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ipartan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	—	—
Alkotmánytan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	—
Mértani rajz	10	12	15	3	10	7	19	3	3	6	10	2	2	3	5	—	1	4	5	—	2	3	1	—
Szabadkézi rajz	—	—	—	—	3	16	18	2	3	9	9	—	3	2	5	—	2	4	4	—	2	3	1	—
Szépírás	4	13	21	2	9	13	15	2	6	9	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Torna	7	12	21	—	1	11	27	—	3	10	8	—	—	4	6	—	3	1	5	1	2	1	3	—
Ének	8	19	13	—	8	17	12	2	6	4	9	2	—	7	3	—	6	1	3	—	6	—	—	—

VIII.

A tanszertárak gyarapodása.

A tek. városi tanács által iskolai szerelvényekre az 1877/8-ik tanévben 530 frt engedélyeztetvén, ezen összeg erejéig a következő beszerzések iránt történt intézkedés:

1. Természetrajzi szertár. 100 db. sziklafaj szekrényben, — összesen: 27 frt.

Ajándéku a következőket kaptuk: 1 db. tengeri pók; 1 db Colorado-bogár; egy rovargyűjtemény.

2. Természettani szertár. 5 db. súlypontidom; gyorsmérleg futó súlylyal; tizedes mérleg súlyokkal; készülék a fölnyomás kimut.; légszivattyu két köpüvel asztalon; Heron-kutja; készülék az inga-törvény magyaráz.; Eisenlohr kész. a vízhullámok terjed. magyaráz.; hangvilla; orgonasíp; kúptükör képekkel; szemminta a rövid- és messzelátás magyaráz.; stereoskop; világos kamara; tájoló; ruggyanta rud; villámtábla állványon; általános kisütő; villanyos tánczkészülék; égényt-gyújtó készülék; villanytartó; Morse-féle távíró; Ruhmkorff-féle szikraindító; Leslie különbségi hőmérő; pót-inga; nedvmérő; szirén; elszigetelő állvány; nagy és kis sárgaréz-korong; üveghenger 10 db. bodzabélgömbbel; sodronyháló; röpkerék állványon; üvegátfurásra való készülék; kaucsuklemez; fénytüneményi tábla; hanghullámkészülék Wheatstone szerint, — összesen: 398 frt 80 kr.

Ajándéku kaptuk: 11 db. Meidinger-féle elem; 4 db. Bunsen-féle elem; 1 db. Daniell-féle elem.

3. Vegytani szertár. Horgany; fehér márvány; chlorsavas kali; ón; borsav; kémpapír; sósav; kénsav; 500 gr. kaucsukcső; 50 db. kémcső; lombik; üveghenger; mozsár; óloméleg; citromsav; vas-oxidul; kettedszénsavas natron; phosphorsav; higanyéleg; szerves aljak, több db. palaczk, — összesen 46 frt 49 kr.

4. Fölkrajzi szertár. Osztrák-magyar birodalom dombormű térképe, — összesen 20 frt 50 kr.

5. Szabadkézi rajz. 25 db. főszminta, — összesen: 37 frt.

6. Könyvtár. A tekintetes iskolaszéknek külön határozata folytán, a befolyt tandijnak $\frac{1}{3}$ része, azaz 117 frt a tanári könyvtár gyarapítására fordítottott, mely összegből a következők szereztek

be: Czuczor G. és Fogarassi J.: A magyar nyelv szótára; Koppe: Ebene Trigonometrie, Arithmetik, Stereometrie; Wiegand: Mathem. Geografie, Stereometrie, ebene Trigonometrie, Planimetrie; Kambly: Elementar Mathematik; Arnold: Werthpapiere für Kaufleute; Bischoff: Bankwesen; Matzek F.: Szorszámok; KriszF.: Ábrázoló mértan; Bátorfi L.: Zalamegye története; Mayer M.: Alkotmánytan; közoktatási törvények; a népiskolák tanterve. A következő folyóiratok: Magyar nyelvőr; Philologiai Közlöny; Középtanodai tanáregyleti Közlöny; Budapesti Szemle; Magyar Tanügy; Népnevelők Lapja; Figyelő; Századok; Freie deutsche Schulzeitung, Bürgerschule, — összesen: 117 frt.

Ajándékkal kaptuk: Teuffenbach: „Vaterländisches Ehrenbuch.“

A tanári könyvtár 144 művet tartalmaz 256 kötetben.

Az ifjusági könyvtár számára a növendékek által fizetett használati illetményekből a következők szereztettek be: A történelmi könyvtárból: Cromwell Oliver és az angol forradalom, A régi magyarokok miveltségének története, Az első magyar király. Lengyelország végnapjai, Oraniai Vilmos, Erdély aranykora, Nagy Constantin császár, Kereszt és félhold; Augusztus római császár tört., Nagy Lajos király uralk., Róma alapítása és hőskora, A svájcei szabad köztársaság alapítása, A rőt szakállu Frigyes császár tört., A Normannok, Zrinyi Miklós a szigetvári hős életének tört., Velence alapítása, A francia forradalom tört., A rémuralom története, A régi Egyiptom tört., Görögország története Nagy Sándorig, India története, Kyros és a régi perzsák tört., Phoenikia tört., Kossuth Lajos élete, Lykurgos és Solon, Gusztáv Adolf egy hős a trónon, III. Napoleon élete; Kis nemzeti muzeumból: Erdély története, Verne Gy. Hires utazók és utazások története, Pestalozzi Henrik, Lénhárd és Gertrud, Camerons utazás Afrikán át; Hoffmanntól: Az árva, Hol legnagyobb a veszély, A jó fiu, A rossz szellem, A szokás természetté válik, A nemes és a pór, Isten segélyével minden sikerül, Az inka kincse, Egy levél a szentírásból, Bátya és öcs, A sirból, Samuka, Felhők felett, Tengeren túl, Vidor Ferkó, Szokás hatalma, A milyen az ur, olyan a szolga. Két gyermek, Beethoven Lajos, Egy szegény bűnös, Életharcok, Pásztor és bujdosó, Aggodalmas napok, A mit teszesz, magadnak teszed, Nem mindég, Borura derü, Nincs menekülés, Ki hogy viseli magát, úgy veszi hesznát, Szivtelenség és jószívűség. Elsárgult levelekből, Makacsság és erős akarat, Az őrtüz mellett; —

Jókaitól: A varehoniták, Fortunatus Imre, Kalóz király, Sonkoly Gergely, A büntárs, A kétszarvu ember. Az egyptusi rózsá, Koronát szerelemért, Petki Farkas leányai, Regék, Carinus, A serföző, Csataképek, Bujdosó naplója, A fehér rózsá, Magyarhon szépségei, Szomorú napok, A janicsárok végnapjai, Új földesúr, Szegény gazdagok, A magyar előidőből, Hétköznapok, A régi jó táblabírák, Délvirágok. Véres könyv, A magyar nép élze szép hegedűszóban, Árnyképek, A kőszívű ember fiai, Milyenek a férfiak, Mire megvénülünk, Oceania, Az elátkozott család, Felfordult világ, Elbeszélések; Jósikától: Eszther, Rom titkai, A hat Uderszki leány, A két barát, Jósika István, Egy nőger szabadsághős, Két királynő, Egy kétemeletes ház Pesten, A nagyszabeni királybíró, Jó a tatár, Pygmalion, Régibb és újabb novellák, A tudós leánya, A gordiusi csomó, Regényes képletek, A rejtett seb, Akarat és hajlam, Az első lépés veszélyei, Auerbach B.: Buchenbergi Diethelm története, Balázs S.: Tüködarabok, Szabó R.: A bécsi márcziusi napok, Forgó B.: Gyermekhumor, Tolnay L.: Életképek, — beszélei, Vas G.: A nemzet napszamosai, A régi jó idők, Egy alispán, Zichy Antal elbeszélései, Győry Vilmos: Mesekönyv az ifjuság számára, Jókai M.: Kís decameron, Dolinay Gy.: Ifjusági olvasmányok, Wildermuth O.: Regék és elbeszélések, Buchstein: Märchenbuch, Grimm: Kinder- und Hausmärchen, Lohr: Kleine Erzählungen, Weil: Hundert Erzählungen, Otto: Buch merkwürdiger Kinder, Pfeil: Gute Kinder, brave Menschen, Otto: Wohlthäter der Menschheit, Trewendt: Jugendbibliothek, Grube: Charakterbilder aus der Geschichte, Höcker: Auswahl v. Erzählungen, — összesen 140 frt.

Ajándéku kaptuk: Jenvay G: A nagyravágyás átka.

Az ifjusági könyvtár magában foglal 396 művet 710 kötetben.

IX.

Jutalmak kiosztása.

A június 26-án tartott zárünnepélyen a tekintetes iskolaszék által megszavazott összegben szerzett díjkönyvekben mint legjelesebb tanulók részesültek:

I. osztály: 1. Pollák Samu, Kisfaludy Sándor: Regék a magyar előidőből.

2. Stettler Ignác, Az állatvilág csudái.

3. Treiber Lajos, Robinson Crusoe élete és kalandjai.

- II. osztály: 1. Hamvay Sándor, Dr. Toldy László: Magyar szt. Erzsébet élete.
2. Hartmann Zsigmond. Czuczor Gergely: Mesék.
3. Liszt Kálmán, Kisfaludy Sándor: Regék a magyar előidőből.
- III. osztály: 1. Jeglics Ferencz, Dr. Toldy László: Magyar szt. Erzsébet élete.
2. Sölét György, Kovácsi Antal: Képek a természetből.
3. Tripammer József, Boldogháza.
- IV. osztály: 1. Friedländer Zsigmond, A vékflldi lelkész.
2. Schmidt Rezső, Cox György: A mythologia kézikönyve.
- V. osztály: 1. Oesterreicher József, Kazinczy Ferencz utazásai.
- VI. osztály: 1. Ábrahám Gyula, Szász Károly kisebb műfordításai.

X.

A jövő tanév megkezdésére vonatkozó értesítés.

A tanulók fölvétele vagyis beírása augusztus 29-én kezdődik és tart september hó 1-ig, naponkint délelőtti 9 órától 12-ig és délutáni 3 órától 5-ig a polgári iskola új épületében (I. emel.) az igazgatói irodában; ugyanekkor tartatnak a felvételi és javító vizsgálatok is. September 1-jén túl csak igazolandó alapos okoknál fogva vehető fel a tanuló.

Az iskolai év a polgári iskolában september 1. napján kezdődik s tart a következő év június hava végeig.

A polgári iskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet be,

1.) ki legalább 9-dik évét betöltötte,

2.) kinek az elemi népiskola negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit e végre elrendelt fölvételi vizsgálat útján igazolja.

A polgári iskolába lépő tanuló, bármely nemzetiséghez tartozik, köteles a magyar nyelv elemeiből is annyit tudni, hogy a törvény által ezen iskolákban elrendelt magyar nyelvi oktatásban fenakadás nélkül résztvehessen.

A polgári iskola bármely osztályába bevehető minden oly tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik és az azon

osztályban megkivántató előkészültségéről vizsgálat után bizonyoságot tesz; középtanodából a polgári iskolába átlépni kívánó tanulót bizonyítványa alapján is fel lehet venni.

A polgári iskola négy első osztályából átléphet a tanuló a középtanoda megfelelő osztályába; az átlépésre legalkalmasabb idő azonban a harmadik osztály bevégezésekor van.

A középtanodába átlépő iskolai tanuló köteles:

1.) ha a gymnasiumba kívánja magát felvétetni, a latin nyelvből az illető osztályban megkivántató jártasságot vizsgálat után bizonyítani.

2.) ha reál-iskolába lép, a francia nyelvbeli megfelelő jártasságáról tanuságot tenni.

A növendék személyesen, még pedig szülei, gyámja vagy ezek megbizottja kíséretében tartozik a fölvételre az igazgatónál megjelenni.

Minden nyilvános- és magán-tanuló beiratás alkalmával a tandíjon kívül 1 frotot fizet az ifjúsági könyvtárra. Az egész évi tandíj 3 frot., mely a beiratáskor lefizetendő.

A tandíjfizetés alól való felmentés egyedül Nagy-Kanizsa város hütóságát, mint ezen intézet kegyurát illeti, azért a felmentés iránti folyamodványok a város tek. tanácsához nyújtandók be.

Oly tanulók, kik csak egy kötelezett tantárgyból nyertek „elég-telen“ tanjegyet, a vizsgálatot nyert engedéllyel ismétellhetik; az ismétlő vizsgálatokra szóló engedély elnyerésére az illetők kérvényeik július 30-áig az igazgatóságnál adandók be.

A szülők saját érdekében van, hogy gyermekeik jó elhelyezése czéljából, a beiratásra ideje korán jelenjenek meg. Az igazgató e tekintetben az okvetlen szükséges utasításokat adni kész, miután több megbizható család, tanulók felfogadására jelentkezett. Óhajtandó, hogy csakis azoknak tudomásvétele után intézkedjenek a szülők.

Nagy-Kanizsán, 1878. évi június hó 30-án.

Morgenbesser János

igazgató.

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

